

Turinys

Autorės žodis / 5

I. BŪTIS – PAŽINIMO OBJEKTAS / 7

Leonas Jovaiša tarp XX–XXI a. lietuvių mąstytojų apie būtį / 8

Gyvenimo esmės aiškinimas L. Jovaišos knygoje „Apie mūsų būtį“ / 27

Antano Maceinos kelio į didžiąją filosofiją pradžia / 49

II. UGDYMO TEORIJOS / 71

Stasio Šalkausko integralaus („pilnutinio“) ugdymo teorija:
iškilimo veiksniai, esmė / 72

Dvasios jaunatvė – kiekvieno kataliko siektinas tikslas: Stasio Šalkauskio
„Jaunuomenės ir gyvosios dvasios“ interpretacija / 103

Vertybių pedagogikos ištakos Lietuvoje / 118

III. DVASINGUMO IR TAUTIŠKUMO UGDYMO ATŽVILGIAI / 135

Dvasingo žmogaus samprata mokslinėje literatūroje / 136

Lietuvos universitetų studentų dvasiniai poreikiai / 146

Jaunimo dvasinių poreikių tenkinimas – dvasingumo ugdymo
pamatas / 161

Jaunimo požiūris į dvasingumo ugdymąsi globalinių iššūkių
sąlygomis / 172

Kultūrinio tapatumo ugdymas mokykloje – mokytojų įsisąmonintas
uždavinys / 181

IV. MOKYTOJAS – PAŠAUKTASIS UGDYMO VEIKĖJAS / 191

Pedagoginės savimonės kaitos veiksnys – besikeičianti visuomenė / 192

Socialiniai mokytojo vaidmenys: ugdymo praktikų pozicija / 205

Mokytojo autoriteto kaip pozityvaus ugdomojo veiksnio problema:
teorija ir empirika / 221

Artistiškumas – mokytojo kūrybinės individualybės komponentas / 235

Kūrybiškai dirbančio mokytojo kalbos bruožai / 254

Būsimųjų mokytojų santykis su gimtąja kalba globalizacijos iššūkių
asmens tapatumui sąlygomis / 270

V. UGDYMO MOKSLO KŪRĖJAI / 275

Juozo Vaitkevičiaus indėlis į socialinės pedagogikos plėtrą
Lietuvoje / 276

Vlado Rajecko asmenybės ir pedagoginių idėjų patrauklumas / 289
Edukologinių tyrimų objekto samprata: profesoriaus Broniaus Bitino
koncepcija / 297

Albinas Liaugminas – užsienio pedagoginės minties skleidėjas
Lietuvoje / 314

Žmogaus ugdymo idėja Vydūno pedagoginėje sistemoje / 329

VI. VAIKŲ IR SUAUGUSIŲJŲ UGDYTOJAI / 339

Marija Faustina Kovalska – Dievo gailestingumo apaštalė / 340

Motiejus Gustaitis – kunigas, švietėjas, pedagogas (1870–1927) / 352

Konstantinas Žukas: nuo telegrafininko iki vyriausiojo kariuomenės
vado ir krašto apsaugos ministro / 373

Šeimos, kaip ugdymo veiksnio, funkcijų aiškinimas lietuvių pedagogikos
klasikų darbuose / 392

Akademinio jaunimo požiūris į dorovinę, dvasinę šeimos misiją / 416

4

VII. UGDYMO RETROSPEKTYVA / 433

Antano Tretininko – daraktoriaus – asmenybės pedagogiškumas / 434

„Lietuvos mokykla“: mokytojų ir mokinių santykių (ryšių) interpretacijos
1939-ųjų metų publikacijose / 444

Mokytojo asmenybės reikšmės ugdymo procese interpretacija

Jono Laužiko publikacijose (1930–1939) / 456

Tautos prigimčiai svetimų idėjų sklaida Lietuvoje 1940 m. / 467

SANTRAUKOS UŽSIENIO KALBOMIS / 482